



กระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิกของ

กীরตินันท์ สดประเสริฐ

THE CLASSICAL GUITAR TEACHING OF

KIRATINANT SODPRASERJ

กมลธรรม เกือบุต¹

บทคัดย่อ

การศึกษากบวนการสอนกีตาร์คลาสสิกของกীরตินันท์ สดประเสริฐเป็นงานวิจัยที่เกิดจากการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษากระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิกประกอบด้วย หลักสูตรกีตาร์คลาสสิก แนวคิดและหลักการสอน วิธีการสอนกีตาร์คลาสสิก วิธีการวัดผลประเมินผลของกীরตินันท์ สดประเสริฐ รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนของผู้เรียนกีตาร์คลาสสิก โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผลจากการวิจัยพบว่า

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

กีรตินันท์ สดประเสริฐ เป็นนักกีตาร์คลาสสิกที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งในประเทศไทย มีผลงานที่โดดเด่น คือ การเรียบเรียงเพลงไทยเพื่อบรรเลงด้วยกีตาร์คลาสสิก วิธีการบรรเลงที่หลากหลาย เช่น การใช้เทคนิคการตีตแบบรวิว (Tremolo) เลียนเสียงการกรอในระนาดเอก กีรตินันท์เติบโตจากครอบครัวนักดนตรี ฝึกฝนและพัฒนาการเล่นกีตาร์คลาสสิกด้วยตนเอง จนสามารถบรรเลงและถ่ายทอดการเล่นกีตาร์ให้แก่ผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

กระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิก ประกอบด้วยหลักสูตรกีตาร์คลาสสิกที่แบ่งระดับการสอนเป็น 3 ระดับ คือระดับขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นสูง โดยมีแนวคิดเน้นให้ผู้เรียนมีพื้นฐานการปฏิบัติที่ถูกต้อง สามารถปฏิบัติได้จริง และถ่ายทอดอารมณ์บทเพลงแก่ผู้อื่นได้ หลักการสอนและวิธีการสอน ใช้หลักจิตวิทยาการสอน คือ สอนให้เหมาะสมกับบุคลิกภาวะโดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือวัยเด็ก วัยรุ่น และผู้ใหญ่ ในการสอนมีการปรับวิธีการให้เหมาะสมตามลักษณะของผู้เรียน กระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิกเกิดขึ้นจากประสบการณ์และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของผู้สอน จนค้นพบวิธีการที่ดีและเหมาะสมในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่นได้ นั่นคือ

- 1) สอนให้เหมาะสมกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน
- 2) สร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนกีตาร์คลาสสิก
- 3) ให้ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบการฝึกซ้อมด้วยตนเอง
- 4) เน้นการปฏิบัติและการถ่ายทอดอารมณ์จากบทเพลง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนกีตาร์คลาสสิกของผู้เรียน นอกจากผู้สอนที่เป็นปัจจัยหลักแล้ว ยังมีปัจจัยด้านอื่น คือ ด้านสภาพแวดล้อมและครอบครัว ทักษะคติดของผู้เรียน สื่อและกิจกรรมทางดนตรี เป็นตัวส่งเสริมให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จได้ด้วยดี

Abstract

This research was submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Arts Program in Music; Faculty of Graduate Studies, Mahidol University. The objective of ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๔

this study was to investigate the classical guitar teaching process of the Kiratinant Sodpraserj, A Thai classical guitarist. The topics studied were the curriculum, teaching procedures, evaluation, and general teaching philosophies, with an emphasis on how this affects classical guitar learners. The qualitative research method was used and the data was collected by formal and informal interview, as well as by participative observation in private lessons. The research results found that:

Kiratinant Sodpraserj is a well known and highly regarded Thai classical guitarist and teacher. He grew up in musical family, but trained and developed his classical guitar playing mostly by himself. His playing shows two distinct styles, gentle and moderately aggressive. He also uses tremolo technique often to imitate the Ranard Aek sound.

Sodpraserj's teaching process separates students into three levels: basic, intermediate, and advanced. He puts them in these categories based on his practical assessment. Sodpraserj also considers the psychology of teaching by assessing the maturity of students. He further puts them into three groups: children, teenagers and adults. He adjusts his teaching methods based on these characteristics of the students.

Sodpraserj believes that the method for teaching arises from experience and continuous development of teachers. His teaching method can be summarized as follows: 1) teach to suit the student's maturity; 2) teach a good attitude towards learning classical guitar; 3) teaching students about their responsibilities; and 4) focus on the performance of music and emotions.

He also considers the teacher to be the major factor affecting the classical guitar learner. Other factors include the student's environment, family, and learning attitude. Media and musical activities will also encourage success of learning.

บทนำ

กระบวนการสอน เป็นพฤติกรรมที่อยู่คู่กับมนุษย์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เมื่อมนุษย์มีการอยู่รวมกลุ่มกัน วิวัฒนาการในการดำรงชีพของมนุษย์เพื่อการเอาตัวรอดและช่วยเหลือต่อกันในกลุ่ม ตั้งแต่การล่าสัตว์ การทอเครื่องนุ่งห่ม การสร้างที่อยู่อาศัย การสอนในสิ่งต่างๆเหล่านั้น อาจสอนโดยหัวหน้าเผ่า หรือผู้อาวุโสที่มีความชำนาญเฉพาะในด้านต่างๆ เพื่อถ่ายทอดให้สมาชิกในเผ่าได้เรียนรู้การเอาตัวรอดในการดำรงชีวิตได้อย่างดี ทั้งนี้เมื่อสมาชิกเผ่าที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ต่างๆ แล้วก็จะสามารถแนะนำ สั่งสอนให้แก่ผู้อื่นต่อไปได้ จนมาถึงยุคที่มีศาสนา ความเชื่อ เกี่ยวเทพเจ้า การค้นหาสัจธรรมความจริงได้เกิดขึ้น บรรดาศาสดา และผู้นำลัทธิต่างๆ ได้สร้างหลักการ และวิธีการ เพื่อโน้มน้าวให้มนุษย์ได้เกิดความเชื่อ รวมไปถึงทั้งนักปราชญ์ต่างๆที่ค้นหาสัจธรรม ปรัชญาในการดำรงชีวิต และได้ถ่ายทอดแก่ประชาชนทั่วไป โดยวิธีการต่างๆ เช่น การบอกกล่าวต่อกัน การเขียนหนังสือ ตำราต่างๆ เป็นต้น สิ่งเหล่านั้นล้วนเป็นกระบวนการสอนทั้งสิ้น เมื่อวิทยาการทางการศึกษาก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น การสอนได้มีการพัฒนามากขึ้น กลายเป็นศาสตร์ด้านการศึกษาที่อยู่คู่กับมนุษย์มาจนถึงปัจจุบัน และยังคงมีการพัฒนาระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

นักวิชาการด้านการศึกษาได้ให้ความหมายของการสอนว่า การสอนคือการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้นักเรียน เพื่อที่จะเกิดการเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น (สุพิน บุญชูวงศ์, 2544: 3) โดยการสอนเพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนด ต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ของผู้สอน (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553: 2) ดังนั้นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนการสอน

ประกอบด้วยผู้สอนและผู้เรียน ส่วนสำคัญอันดับแรกที่สามารถทำให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปได้ดี คือ ผู้สอน หากผู้สอนมีการวางแผนการสอน มีสื่อการสอน มีวิธีการที่จะโน้มน้าว ชี้้นำให้ผู้เรียนได้เข้าใจต่อสาระการเรียนรู้แล้ว กระบวนการเรียนการสอนก็จะประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง

ในการเรียนการสอนดนตรี ครูผู้สอนยังมีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอนมาก เนื่องจากการเรียนดนตรี เป็นศาสตร์ที่มีการปฏิบัติเป็นหลัก หากครูผู้สอนมีวิธีการสอนที่ไม่ดีพอ ไม่มีความชัดเจน นักเรียนอาจได้รับวิธีการฝึกฝนที่ไม่ถูกต้อง มีการจดจำวิธีที่ผิดไป จนติดเป็นนิสัยและนำไปใช้ในวิธีที่ผิดต่อไปได้ ซึ่งหากปล่อยไว้ในระยะเวลานาน การแก้ไขในข้อผิดพลาดเหล่านั้นก็อาจทำได้ยากขึ้น หรือไม่สามารถแก้ไขได้อีกต่อไป

ปัจจุบันการเรียนการสอนดนตรีในประเทศไทยนั้น มีทั้งในระบบและนอกระบบ โดยโรงเรียนนอกระบบที่เป็นของเอกชนก่อตั้งขึ้นมากมายเพื่อถ่ายทอดความรู้ความสามารถ วิธีการเฉพาะบุคคลนั้นๆ โดยโรงเรียนดนตรีส่วนมากมีการเรียนการสอนทั้งดนตรีไทยและสากล อาจมีดนตรีไทยอย่างเดียว หรือ ดนตรีสากลอย่างเดียว ขึ้นอยู่กับนโยบายของโรงเรียนดนตรีแต่ละที่ โดยเครื่องดนตรีที่เปิดสอนมีมากมายหลายชนิด ดนตรีไทยเช่น ระนาด ซอด้วง ซออู้ ขิม เป็นต้น ดนตรีสากล เช่น กลองชุด แซกโซโฟน เปียโน กีตาร์เบส กีตาร์ไฟฟ้า กีตาร์คลาสสิก เป็นต้น

กีตาร์เป็นเครื่องดนตรีชนิดหนึ่ง ที่ผู้คนนิยมฝึกเล่นเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่เด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ เนื่องจากเป็นเครื่องดนตรีที่มีขนาดพอเหมาะ สามารถพกพาไปบรรเลงที่ใดก็ได้ และมีหลายชนิดให้เลือกฝึกฝน คือ กีตาร์โปร่ง กีตาร์ไฟฟ้า และ กีตาร์คลาสสิก ซึ่งในปัจจุบันมีโรงเรียนดนตรีที่เปิดสอนกีตาร์มากมาย ในแต่ละโรงเรียนอาจมีหลักสูตรที่คล้ายกันบ้าง อาจเปลี่ยนแนวทาง วิธีการไปตามความถนัดของแต่ละบุคคล ตามลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล เพื่อสร้างเอกลักษณ์ให้เกิดความน่าสนใจต่อผู้เรียน ตัวอย่างเช่น โรงเรียนดนตรีปราชญ์มิวสิค โรงเรียนดนตรีจินตการ โรงเรียนดนตรีศุภการ โรงเรียนดนตรีสยามกลการ สถาบันดนตรีเคพีเอ็น และโรงเรียนดนตรีคีตะนนท์ เป็นต้น โดยโรงเรียนดนตรีคีตะนนท์เป็นอีกที่หนึ่ง

ที่น่าสนใจมากในด้านการสอนกีตาร์ โดยเฉพาะกีตาร์คลาสสิก ซึ่งมีอาจารย์กীরตินันท์ สดประเสริฐเป็นผู้อำนวยการและผู้สอนในรายวิชากีตาร์คลาสสิก

โรงเรียนดนตรีคีตะนันท์ ตั้งอยู่ที่ซอยเอกมัย 2 เลขที่ 20 ถนนสุขุมวิท 63 เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ได้ก่อตั้งมาตั้งแต่ปีพ.ศ.2530 เป็นโรงเรียนดนตรีขนาดพอเหมาะต่อการเรียนการสอน จึงทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนเป็นกันเอง วิชาที่เปิดสอนได้แก่ กีตาร์คลาสสิก, กีตาร์โฟล์ค, เปียโน, ไวโอลิน, ขับริ่ง, นาฏศิลป์ไทย และดนตรีไทย คณะจารย์มีประสบการณ์ในการสอนมานาน หลักสูตรได้รับการรับรองโดยกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อเรียนจบหลักสูตร จะมีการออกไปประกาศนียบัตรให้ และเมื่อนักเรียนมีการพัฒนาจนสามารถที่จะสอบเทียบระดับได้ โรงเรียนก็สนับสนุนให้นักเรียนได้สอบเทียบระดับกับสถาบันดนตรีต่างๆในระดับสากล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสมัครใจของผู้ปกครอง และนักเรียน ในด้านผู้เรียนนั้นมีตั้งแต่เด็กอายุตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ โดยมีทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ หลักการสำคัญในการเรียนดนตรีของโรงเรียนดนตรีคีตะนันท์คือ สร้างพื้นฐานในการเล่นเครื่องดนตรี ต้องฝึกการเล่นพื้นฐานจนกว่าจะเกิดความแม่นยำ มีความชำนาญ และเข้าใจในวิธีการเล่นอย่างแท้จริง (กীরตินันท์ สดประเสริฐ 2554: สัมภาษณ์)

กীরตินันท์ สดประเสริฐ เป็นครูผู้สอนและศิลปินด้านกีตาร์คลาสสิก มีลูกศิษย์และนักเรียนตั้งแต่วัยเด็กจนถึงผู้ใหญ่ ได้รับเชิญให้เป็นอาจารย์พิเศษแก่สถาบันการศึกษาชื่อดังหลายแห่ง มีผลงานการประพันธ์เพลงและเรียบเรียงบทเพลง โดยผลงานโดดเด่นคือ การเรียบเรียงเพลงลาวแพน และลาวเจ้าชู ให้เป็นรูปแบบกีตาร์คลาสสิก โดยใช้เทคนิคการตีคอร์ดแบบรัว ในการเลียนเสียงระนาดเอก นอกจากนี้เคยได้รับเชิญให้เขียนบทความในวารสารดนตรี เรื่อง “การเล่นกีตาร์คลาสสิก” กীরตินันท์ มีวิธีการสอนในรูปแบบของตน เช่น ตำแหน่งการวางมือขวาที่ได้ประยุกต์ให้เข้ากับสรีระของคนไทย เนื่องจากกীরตินันท์ สดประเสริฐไม่ได้เรียนกีตาร์คลาสสิกอย่างเป็นทางการกับใคร ได้ศึกษาวิธีการบรรเลงกีตาร์คลาสสิกด้วยตนเองมาตลอด ฝึกฝนจากตำราของต่างประเทศ จนสามารถสร้างเอกลักษณ์ในการเล่นและวิธีการสอนแบบตนเอง จนเป็นที่ยอมรับจากบุคคลทั่วไป สามารถสอนผู้เรียนให้เข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้องเป็นอย่างดี

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษากระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิกของกীরตินันท์ สดประเสริฐ เพื่อให้ทราบกระบวนการสอน วิธีการสอน จิตวิทยาการสอนที่จะโน้มน้าวให้ผู้สอนเกิดความสนใจต่อการเรียนกีตาร์คลาสสิกของกীরตินันท์ สดประเสริฐว่าเป็นอย่างไร จึงทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและประสบความสำเร็จได้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยในหัวข้อเรื่อง “กระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิกของกীরตินันท์ สดประเสริฐ” ผู้วิจัยคาดว่าผลจากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาแนวคิดและวิธีการสอนกีตาร์คลาสสิกแก่นักดนตรีครูสอนกีตาร์และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิกของกীরตินันท์ สดประเสริฐ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนกีตาร์คลาสสิกของผู้เรียนกีตาร์คลาสสิกกับกীরตินันท์ สดประเสริฐ

ขอบเขตในการวิจัย

1. ผู้สอน คือ กীরตินันท์ สดประเสริฐ
2. ผู้เรียน คือ ผู้เรียนกีตาร์คลาสสิกกับกীরตินันท์ สดประเสริฐเท่านั้น
3. ระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2553 - เดือนเมษายน พ.ศ. 2554
4. ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลกระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิกจากภาคสนามเป็นหลัก โดยในการนำเสนอวิธีการสอนบทเพลง นำเสนอเพียง 3 บทเพลงที่ครบกระบวนการตั้งแต่เริ่มต้นจนจบบทเพลง ใช้เวลาในการเรียนในแต่ละบทเพลง 3 - 4 ชั่วโมงต่อคน โดยผู้เรียนมีเวลาเรียนสัปดาห์ละ 1 ครั้งครั้งละ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษา กระบวนการสอนของกัรตินันท์ สดประเสริฐ รวมถึงปัจจัยด้านต่างๆที่ส่งผลต่อการ เรียนกีตาร์คลาสสิกของผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับ มาสู่การวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย สรุปผลการวิจัยตามลำดับประเด็นที่ได้ ตั้งไว้ คือ กระบวนการสอนของกัรตินันท์ สดประเสริฐ ซึ่งประกอบด้วย การศึกษา ประวัติและผลงาน หลักสูตร แนวคิด หลักการและวิธีการสอน การวัดผลประเมิน ผล สื่อและกิจกรรมที่ส่งเสริมต่อกระบวนการเรียนการสอน และปัจจัยที่ส่งผลต่อ การเรียนกีตาร์คลาสสิกของผู้เรียน เพื่อสรุปถึงความสัมพันธ์ ความสอดคล้องทาง ด้านความคิด ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ผลสัมฤทธิ์และความสำเร็จในกระบวนการ เรียนการสอน โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 2 ส่วน คือผู้สอน และกลุ่มผู้เรียน โดยการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ใช้ วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม สถานที่ในการเก็บข้อมูล คือโรงเรียนดนตรีคีตะนันท์ ซอยเอกมัย 2 เลขที่ 20 ถนนสุขุมวิท 63 เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัยกระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิก ของกัรตินันท์ สดประเสริฐ

หลักสูตรกีตาร์คลาสสิก

หลักสูตรกีตาร์ของโรงเรียนคีตะนันท์ มีการรับรองโดยกระทรวงศึกษาธิการ (กัรตินันท์ สดประเสริฐ, 2554: สัมภาษณ์) แบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับขั้นต้น ระดับขั้นกลาง และระดับขั้นสูง จุดมุ่งหมายสำคัญคือผู้เรียนต้องมีพื้นฐานการเล่น กีตาร์คลาสสิกที่ดี ทั้งในด้านท่าทางการนั่งและตำแหน่งวางกีตาร์ การวางตำแหน่ง มือขวาและมือซ้าย เรียนรู้และฝึกจนเป็นนิสัย จนไม่ต้องกังวลกับเรื่องดังกล่าว ปล่อยให้ เป็นธรรมชาติ ทำงานอย่างอัตโนมัติ การอ่านโน้ต การติดแบบต่างๆ การหยุดเสียง רבกวน เป็นต้น ซึ่งอาจต้องใช้เวลาาน แต่เป็นสิ่งจำเป็น จึงไม่มีการข้ามขั้น เพื่อ

ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้ ระดับชั้นกลางและชั้นสูง ค่อนข้างมีความใกล้เคียงกัน ต่างกันเพียงเล็กน้อย ในเรื่องการถ่ายทอดความรู้สึก เช่น เรื่องการถ่ายทอดอารมณ์เพลง การฝึกซ้อม ที่มากขึ้นกว่าระดับชั้นกลาง

แนวคิดและหลักการสอน

แนวทางการสอนแบ่งได้ตามวัยวุฒิเป็น 3 ระดับ ได้แก่ วัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่

1) **วัยเด็ก** เริ่มต้นจากการให้เด็กกรีกเครื่องมือและรักครูผู้สอนก่อน อย่าให้เด็กเกลียดเครื่องมือ เมื่อเด็กสามารถปรับตัวและเริ่มสนใจในเครื่องดนตรีแล้ว จึงเริ่มการสอนขั้นพื้นฐานให้กับเด็ก ใช้การเล่นทานบั้งเพื่อให้เด็กไม่เครียดจนเกินไป การเลือกบทเพลงที่ใช้สอนควรเลือกเพลงที่มีความไพเราะ ฟังง่าย และเทคนิคไม่ยากจนเกินไป ในการสอนไม่ควรแสดงสิ่งที่ยากให้เด็กดู เพราะอาจทำให้ผู้เรียนท้อ ไม่อยากเรียนได้ ผู้สอนต้องใช้ความอดทนและความพยายาม หมั่นสังเกตพฤติกรรม การเรียนของเด็ก ว่ามีใจรัก ชื่นชอบในดนตรีจริง ไม่ได้เรียนเพราะทำตามคำสั่งของพ่อแม่ ผู้สอนต้องการให้เด็กเรียนดนตรีอย่างมีความสุข ผู้สอนใช้การชมเชย เพิ่มกำลังใจให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองให้สู่ระดับที่สูงขึ้นได้

2) **วัยรุ่น** ในวัยนี้เริ่มมีความคิดที่เป็นผู้ใหญ่ แต่ยังคงแฝงความเป็นเด็กอยู่ พฤติกรรมในการเรียนจึงไม่แน่นอน บางครั้งตั้งใจ บางครั้งเกียจคร้าน ตามวัยของผู้เรียน ในการสอนเบื้องต้น ผู้สอนต้องสังเกตพฤติกรรมความชอบทัศนคติที่มีต่อการเรียนกีตาร์ ว่าเป็นอย่างไร หากเป็นไปในทางที่ดีก็สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ได้อย่างเต็มที่ แต่ถ้าผู้เรียนไม่เปิดใจรับ ไม่พยายาม ผู้สอนต้องทำความเข้าใจกับผู้ปกครองได้ทราบ เพื่อหาทางแก้ไขร่วมกัน ผู้สอนใช้การพูดชมเชย และการลงโทษ โดยให้ผู้เรียนรู้สึกสำนึกโดยตนเอง เพื่อใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการเรียนของผู้เรียน แต่ทั้งนี้วิธีดังกล่าว ต้องดูสภาพจิตใจและบุคลิกภาพของผู้เรียนควบคู่กัน เพราะบางคนจิตใจอ่อนแอ เมื่ออาจารย์ใช้วิธีการดังกล่าว อาจทำให้ผู้เรียนไม่อยากเรียน เกิดความท้อใจได้ การสอนจึงต้องค่อยเป็นค่อยไป ผู้สอนกล่าวว่า ในการใช้คำชมเชยต่างๆ ควรใช้อย่างพอเหมาะไม่มากหรือน้อยจนเกินไป เพราะหากเกิน

ความพอดี อาจส่งผลเสียแก่ผู้เรียน จนเกิดความเป็นอัตโนมัติไม่เปิดในรับในความรู้นี้ใหม่ จนทำให้การเรียนการสอนนั้นล้นเหลือได้

3) **วัยผู้ใหญ่** โดยรวมการสอนในวัยผู้ใหญ่มักไม่ค่อยเกิดปัญหา ผู้ที่มาเรียนส่วนใหญ่มีความตั้งใจจริง และผู้สอนทำความเข้าใจ สร้างข้อตกลงกัน ตั้งแต่เริ่มแรก ในกรณีผู้เรียนมีอายุ 40 ขึ้นไป แต่มีใจรัก อยากเรียน ผู้สอนจะอธิบายถึงผลจากการเรียน พัฒนาการของผู้เรียน อาจกำหนดหน้าซ้ำกว่าวัยอื่น ข้อจำกัดของกล้ามเนื้อ เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจตนเองและมีกำลังใจในการเรียนได้ดี เรียนดนตรีอย่างมีความสุข

วิธีการสอน

ในการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน ความถนัดไม่เท่ากัน ดังนั้นวิธีการสอนจึงต้องปรับตามวัย และความสามารถของผู้เรียน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาการสอนผู้เรียน 3 วัย โดยผู้วิจัยขอยกตัวอย่างวิธีการสอน 3 บทเพลงที่ครบกระบวนการตั้งแต่เริ่มต้นสอนจนจบบทเพลง ใช้เวลาในการเรียนในแต่ละบทเพลง 4 ชั่วโมงต่อคน โดยผู้เรียนมีเวลาเรียนสัปดาห์ละ 1 ครั้งครั้งละ 1 ชั่วโมง

1) **วัยเด็ก** จากการศึกษา ผู้เรียนอายุ 9 ปี ผู้สอนใช้เพลง Maestoso ของ Mauro Giuliani ในการสอน โดยเน้นเรื่องท่วงท่าแห่งมือขวา และการจับกีตาร์ โดยรวม บทเพลงมีลักษณะทำนองที่ไพเราะ ไม่ยากเกินไปสำหรับเด็ก ผู้สอนเน้นเรื่องจังหวะ ต้องมีความคงที่ และต้องไม่ให้เกิดเสียงรบกวนจากสายที่ไม่ได้เล่น การหยุดสายต้องพอดีกับการเล่นโน้ตต่อไป จะทำให้เสียงแต่ละแนวมีความโดดเด่น ผู้สอนใช้คำพูดที่สนุกสนาน ทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อ และเสริมแรงโดยการชมเชยบ้าง เมื่อผู้เรียนเล่นได้อย่างถูกต้อง ผู้สอนใช้การเปรียบเทียบตัวโน้ตกับสิ่งของเพื่อดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจ ชั่วโมงสุดท้ายของการเรียนบทเพลงนี้ ผู้เรียนสามารถบรรเลงได้เกือบหมดทั้งเพลง แต่ยังไม่ต่อเนื่อง บางครั้งก็หยุดเล่น แล้วเริ่มใหม่ ผู้สอนจึงค่อยๆแก้ไขในแต่ละส่วนที่มีการเชื่อมโยงกันระหว่างห้องเพลง เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจพร้อมชมเชย เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน

2) **วัยรุ่น** ในวัยรุ่น ได้ศึกษาจากผู้เรียนอายุ 15 ปี โดยผู้สอนใช้เพลง Romance d'amour หรือ Spanish Ballad ในการสอน โดยรูปแบบบทเพลงมี 2 ตอน จุดสำคัญของบทเพลงนี้คือการเล่นแบบทาบสาย (Barre) และการสั่นสาย (Vibrato) ซึ่งการทาบสายนั้น ผู้เรียนจะต้องฝึกกำลังนิ้วให้แข็งแรง เพราะ หากกดสายไม่แน่น ทำให้เกิดเสียงบอด ทำให้เสียรรถรสของบทเพลงได้ แนวทำนองต้องเล่นด้วยการตีแบบพักสาย เพื่อให้ได้เสียงที่ชัดเจน ส่วนโน้ตสายเปิด เล่นแบบไม่พักสายเพื่อให้ได้เสียงเบากว่าโน้ตหลัก เพิ่มอารมณ์ของบทเพลงโดยการสั่นสายในโน้ตหลัก จะทำให้บทเพลงมีความไพเราะยิ่งขึ้น ในช่วงแรกผู้สอนสาธิตบรรเลงบทเพลงแต่ละท่อนให้ผู้เรียนฟังและดูท่าทางการปฏิบัติ จากนั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม โดยผู้เรียนได้ศึกษาการบรรเลงบทเพลงนี้บ้างแล้ว ทำให้ปฏิบัติได้เล็กน้อย ผู้สอนจึงให้ผู้เรียนกลับไปฝึกซ้อมท่อน A โดยมีจุดที่ยาก คือการทาบสาย สับดาห์ต่อมาผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้บ้าง แต่การทาบสายไม่ชัดเจน เกิดเสียงบอด เนื่องจากนิ้วมือของผู้เรียนยังไม่แข็งแรงมาก ผู้สอนเริ่มสอนในท่อน B โดยการสาธิต พร้อมอธิบายความเปลี่ยนแปลงจากบันไดเสียงไมเนอร์เป็นเมเจอร์ โดยให้ผู้เรียนฟังและสังเกตความแตกต่าง จากนั้นปฏิบัติตาม สับดาห์ที่สาม ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติที่พัฒนาขึ้นจากการฝึกซ้อมทุกวัน สามารถบรรเลงได้จนจบบทเพลง แต่ยังคงติดขัดบ้างในการบรรเลงในบางห้องเพลง การดำเนินของบทเพลง ฟังแล้วยังไม่ต่อเนื่อง ผู้สอนจึงให้ผู้เรียนฝึกบทเพลงพร้อมแบบฝึกหัดอื่นๆ ในระหว่างการเรียนมีการชมเชยบ้าง ทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการฝึกซ้อม อีกทั้งผู้ปกครองให้ความสนใจ ช่วยดูพัฒนาการให้ผู้เรียน สับดาห์สุดท้ายของการสอนบทเพลงนี้ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดีขึ้นมาก แต่การถ่ายทอดบทเพลงยังไม่ดีมากนัก เช่น เสียงหนัก-เบา ความเร็วในการบรรเลงไม่คงที่ ซึ่งอาจเกิดจากความประหม่าของผู้เรียน

3) **วัยผู้ใหญ่** ผู้สอนใช้บทเพลงเพลง Recuerdos De La Alhambra ของ Francisco Tarrega ในการสอน โดยบทเพลงนี้ผู้สอนนิยมใช้สอนบ่อย เพราะมีความไพเราะ แนวทำนองที่สละสลวย เทคนิคที่ใช้คือการตีแบบ Tremolo ส่วนสำคัญที่ผู้สอนเน้น คือ เสียงหนัก - เบา ในบทเพลง ต้องเล่นให้มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน

เสียงโน้ตในคอร์ด ต้องมีความต่อเนื่อง ฟังแล้วไม่รู้สึกรัดขัด ผู้สอนกล่าวว่า เล่นให้ได้ เล่นให้เป็นนั้นฝึกไม่ยาก แต่เล่นให้ไพเราะ สามารถถ่ายทอดอารมณ์ของบทเพลงให้ เข้าถึงจิตใจผู้ฟังได้ทำยากกว่า ในช่วงแรกของการสอนบทเพลงนี้ ผู้เรียนได้ศึกษา บทเพลงเป็นอย่างดี โดยการดูการบรรเลงจากอินเทอร์เน็ต และฟังเพลง จึงสามารถ เข้าใจในรูปแบบของบทเพลง ผู้สอนได้สาธิตและอธิบายผู้เรียนเกี่ยวกับเพลง ประวัติ ของบทเพลงว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของบทเพลงที่ ผู้ประพันธ์ต้องการถ่ายทอดออกมา สัปดาห์ที่สองหลังจากที่ผู้เรียนได้ฝึกซ้อมมาบ้าง แล้ว ผู้สอนจึงให้ผู้เรียนบรรเลงพร้อมกับผู้สอน ให้ผู้เรียนสังเกตการบรรเลงของผู้สอน โดยผู้สอนคอยชี้แนะข้อผิดพลาด สาธิตเทคนิคการตีแบบรัวให้ผู้เรียนฟัง เพื่อเข้าใจ ความชัดเจนของเสียงที่เกิดขึ้น ให้ผู้เรียนประเมินตัวผู้เรียนเอง สัปดาห์สุดท้ายในการ สอนบทเพลงผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก แต่ยังมีข้อผิดพลาดเล็กน้อย เช่น รูปแบบ การเคลื่อนที่ของนิ้วมือในแต่ละท่อนเพลง โดยผู้สอนกล่าวว่า การเคลื่อนที่ของนิ้วยัง ไม่สลับไหล มีการยก ไม่เป็นระบบระเบียบ จึงให้ผู้เรียนปรับในประโยคเพลงนั้น แก้ไข ให้สามารถปฏิบัติได้ติดต่อบรรเลงอีกครั้งทั้งบทเพลง

สื่อการสอนและกิจกรรมเสริม

ใช้เอกสารประกอบการเรียนของผู้สอนเอง และใช้ตำราการเล่นกีตาร์ คลาสสิกของต่างประเทศบ้าง เช่น หนังสือ The Christopher Parkening Guitar Method, Vol.1 โดยผู้สอนเลือกในสิ่งที่ผู้สอนวิเคราะห์แล้วว่ามีความจำเป็นและเกิด ประโยชน์ต่อการฝึกจริง มาประยุกต์ใช้ ดังนั้นการใช้ตำราจึงไม่เจาะจงมาก แต่จะสอดแทรกความรู้และแนวทางการปฏิบัติอยู่เสมอ ผู้สอนให้ซีดีเพลงกีตาร์คลาสสิก และการแสดงคอนเสิร์ตแก่ผู้เรียน ในการฟังเพื่อศึกษาสำเนียงการเล่นและสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนกีตาร์คลาสสิก

โรงเรียนศิลปะชั้นนันทมีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ให้กับผู้เรียนใน เครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ได้ร่วมแสดงดนตรีให้แก่ผู้ปกครอง และคนทั่วไปที่สนใจ มีจุด หมายเพื่อให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ และคุ้นเคยกับ บรรยากาศบนเวที เพื่อผลักดันความสามารถไปสู่ระดับที่สูงขึ้น โดยมีการจัดขึ้นทุก ปีที่สถาบันเกอเธ่หรือสถาบันวัฒนธรรมไทย-เยอรมัน เขตสาทร กรุงเทพมหานคร

การวัดผลและประเมินผล

มีความสอดคล้องกับหลักสูตรโดยเปิดให้ผู้เรียนได้สอบวัดระดับแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับขั้นต้น ระดับขั้นกลาง และระดับขั้นสูง โดยใช้การสอบปฏิบัติเพียงอย่างเดียว ในการเลือกบทเพลงสอบผู้เรียนสามารถเลือกได้ด้วยตนเองหรือผู้สอนตามที่ผู้สอนแนะนำ แต่ขอบเขตและความยากต้องอยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผู้สอนช่วยควบคุมและแนะนำก่อนการสอบ จัดตารางฝึกซ้อม ในการสอบโรงเรียนคิระนันท์จะเชิญคณะกรรมการจากภายนอกประมาณ 3 -5 คน ประเมินผลการสอบ เมื่อผู้เรียนสอบผ่าน จะได้รับใบประกาศนียบัตรรับรอง นอกจากนี้ผู้เรียนเข้าสอบเทียบเกรดกับศูนย์สอบของต่างประเทศเช่น การสอบ Trinity Guildhall ของสถาบัน Trinity College of music การสอบ Yamaha Grade Examination System ของสถาบันดนตรียามาฮา การสอบ The Associated Board of the Royal Schools of Music โดยสถาบัน The Royal College of music เป็นต้น เนื่องจากแต่ละสถาบันมีวิธีการประเมินผลที่แตกต่างไป ผู้สอบจึงต้องเตรียมตัว และปรับแผนการฝึกซ้อมให้ตรงต่อแนวทางการสอบของแต่ละสถาบัน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนกีตาร์คลาสสิกของผู้เรียน

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนของผู้เรียน โดยผู้วิจัยศึกษาจากปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายในของผู้เรียนแต่ละคน สรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

ด้านสภาพแวดล้อมและครอบครัว โดยส่วนใหญ่ ในวัยเด็กมีความผูกพันกับดนตรี บางคนมีผู้ปกครองเปิดโรงเรียนสอนดนตรี บางคนผู้ปกครองเป็นนักดนตรีอาชีพ และครอบครัวให้การสนับสนุนในการเรียนดนตรี ให้ความสนใจในการเรียนและการฝึกซ้อมของบุตร มีการชักจูงจากรุ่นบิดาสู่รุ่นบุตรคือ บิดาเคยเรียนกีตาร์คลาสสิกกับกิริตินันท์มาก่อน เมื่อลูกโตขึ้นจนสามารถที่จะฝึกเล่นกีตาร์คลาสสิกได้แล้ว บิดาจึงแนะนำให้ลูกมาเรียนกีตาร์คลาสสิกกับกิริตินันท์ด้วย

ด้านทัศนคติของผู้เรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความชื่นชอบในเสียงดนตรี และชื่นชอบการเล่นกีตาร์คลาสสิกของกิริตินันท์ สดประเสริฐ บางคนได้ติดตามผลงานก่อนตัดสินใจมาเรียนกีตาร์คลาสสิก

ด้านผู้สอน ผู้เรียนชื่นชอบวิธีการสอน ความเอาใจใส่ การพูดคุยของผู้สอน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียน ไม่เบื่อ ไม่เกิดความเครียด

ด้านสื่อและกิจกรรมทางดนตรี ผู้เรียนมีการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจาก อินเทอร์เน็ต ได้สร้างแรงบันดาลใจจากการชมการแสดงคอนเสิร์ต ทั้งการแสดงจริง และในรูปแบบแผ่นวีดิทัศน์ ได้เข้าร่วมกิจกรรมทางดนตรีกับสถาบัน โรงเรียน หรือ บริษัทที่ตนสังกัดอยู่

ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนกีตาร์คลาสสิก ช่วยสร้างแรงผลักดัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น และตั้งใจฝึกซ้อม ในระยะเริ่มแรกของการเรียน ผู้เรียนบางคนมีอคติต่อกีตาร์คลาสสิก ด้วยความพยายามเอาใจใส่ของผู้สอนและผู้ปกครอง ทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนกีตาร์คลาสสิก และตั้งใจปฏิบัติฝึกซ้อมอย่างดี

อภิปรายผล

กิริตินันท์ สดประเสริฐ เป็นนักกีตาร์คลาสสิกและครูผู้สอนที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งในสังคมดนตรีของประเทศไทย มีผลงานการประพันธ์เพลงและเรียบเรียงบทเพลงเป็นจำนวนมาก โดยผลงานการเรียบเรียงบทเพลงที่เป็นที่รู้จัก คือเพลงลาวแพน และลาวเจ้าชู โดยกิริตินันท์ใช้เทคนิคการตีแบบเร็ว (tremolo) ในการบรรเลงเลียนเสียงการกรอของระนาดเอก กระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิกของกิริตินันท์ สดประเสริฐ นั้นเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ความสามารถในการปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกของกิริตินันท์ไปสู่ผู้เรียนที่เป็นศิษย์ โดยใช้ประสบการณ์จากการศึกษาการเล่นกีตาร์คลาสสิกด้วยตนเอง จากตำรากีตาร์คลาสสิก ลองผิดลองถูก ใช้ชีวิตอยู่กับการเล่นกีตาร์คลาสสิกมากกว่าเกือบ 40 ปี จนค้นพบข้อจำกัดต่างๆในการเล่นกีตาร์คลาสสิก เช่น การวางตำแหน่งมือขวาแบบชาวตะวันตก โดยส่วนใหญ่ จะกำหนดรูปลักษณะคั้งที่ ในบางครั้งอาจไม่เหมาะสมต่อการบรรเลง เนื่องจากสรีระและลักษณะทางกายภาพที่ไม่เหมือนกัน กิริตินันท์จึงประยุกต์เป็นวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อสรีระของคนไทย พัฒนาการสอนกีตาร์คลาสสิกของตนให้มีรูปแบบและวิธีการที่ชัดเจน โดยกิริตินันท์มีแนวคิดที่ว่า มือขวาควรอยู่ในรูปแบบที่ผู้เล่นสบายที่สุด ไม่ฝืนปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๔

ธรรมชาติ จะทำให้เล่นกีตาร์คลาสสิกได้อย่างผ่อนคลาย ด้วยปณิธานที่กิริตินันท์ได้ตั้งไว้ว่าจะเล่นกีตาร์คลาสสิกไปตลอดชีวิต จึงได้ก่อตั้งโรงเรียนดนตรีคีตะนันท์ขึ้น มา เพื่อให้การเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกพัฒนาต่อไป

การวางโครงสร้างหลักสูตรกีตาร์คลาสสิกของกิริตินันท์ มีความชัดเจนในเนื้อหาที่มีการพัฒนาทักษะการปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกอย่างต่อเนื่อง โดยเนื้อหา การเรียนรู้อินแต่ละระดับ มีความเกี่ยวข้อง ต่อเนื่องกันอย่างชัดเจน การดำเนินการตามแนวทางหลักสูตรจะค่อยเป็นค่อยไป เพื่อสร้างพื้นฐานที่ดีในทักษะเบื้องต้นให้ผู้เรียน ทำให้การพัฒนาในระดับที่สูงขึ้นเป็นไปอย่างรวดเร็ว และเป็นระบบที่ชัดเจน

แนวคิด และวิธีการสอนของกิริตินันท์ มีการปรับเปลี่ยนตามวัยของผู้เรียน ทั้ง 3 ระดับ คือ วัยเด็ก วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ โดยมีความสอดคล้องตามหลักจิตวิทยาการสอน โดยใช้การเสริมแรงทางบวก เช่น การชมเชย เพื่อสร้างพฤติกรรมในการปฏิบัติและฝึกซ้อมดนตรีของผู้เรียนให้เป็นไปตามที่ผู้สอนต้องการ แนวคิดและหลักการสอนวัยเด็กที่ผู้สอนต้องการสร้างพื้นฐานทางการปฏิบัติให้มีความหนาแน่น เพื่อต่อยอดการเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์ มีความสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget. อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี 2553: 64) ที่ได้ศึกษากับเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านความคิดของเด็กพบว่า การเรียนรู้ของเด็กเป็นไปตามลำดับขั้นในการพัฒนาทางสติปัญญา ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นไปตามธรรมชาติ ดังนั้นไม่ควรเร่งให้เกิดการข้ามขั้นพัฒนาการ แต่ควรจัดหาประสบการณ์เพื่อส่งเสริมให้พัฒนาการของเด็กสามารถพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว กิริตินันท์ กล่าวว่า “หากไม่มีขั้นพื้นฐานก็ไม่มีขั้นสูงสุด หากไม่มีขั้นสูงสุดก็ไม่มีขั้นพื้นฐาน” ซึ่งแนวคิดของกิริตินันท์สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของมาสโลว์ (Maslow. อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี 2553: 69) โดยมาสโลว์ กล่าวว่า “...มนุษย์ทุกคนมีความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติเป็นลำดับขั้น หากความต้องการขั้นพื้นฐานได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ มนุษย์จะสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ขั้นที่สูงขึ้น...” และการสอนในระดับที่สูงขึ้นนั้น นอกจากการเพิ่มเติมทางด้านเทคนิคการเล่น และบทเพลงที่มีระดับความยากที่สูงขึ้น สิ่งสำคัญที่ทำให้การเล่นกีตาร์คลาสสิกมีความสมบูรณ์คือ ความสามารถในการถ่ายทอดอารมณ์

ความหมายของบทเพลงแก่ผู้ฟังได้ เพราะหากผู้เรียนมีทักษะความสามารถเพียงพอแล้ว แต่ไม่สามารถสื่ออารมณ์ออกมาขณะบรรเลง ผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจในบทเพลงที่ผู้บรรเลงถ่ายทอดออกมา เช่น บทเพลงที่มีอารมณ์เศร้า แต่เมื่อผู้เรียนบรรเลงฟังแล้วรู้สึกสนุกสนาน เป็นต้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องคอยชี้แนะ ฝึกให้ผู้เรียนได้ฟังและคิดเป็น เพื่อให้การเรียนรู้ต่อการปฏิบัตินั้นมีความสมบูรณ์อย่างแท้จริง

วิธีการสอนของกิริตินันท์ใช้วิธีการสอนโดยใช้การบรรยายและการสาธิต แล้วให้ผู้เรียนปฏิบัติตามผู้สอนตามลำดับขั้น เมื่อผู้เรียนเกิดปัญหาในขณะปฏิบัติ กิริตินันท์จะแก้ไขปัญหามาจากส่วนย่อยจนผู้เรียนเกิดความชำนาญ ไม่มีข้อผิดพลาด จึงขยายขอบเขตการปฏิบัติไปสู่ภาพรวมทั้งหมดของบทเพลง เช่น ในการสอนบทเพลง Recuerdos De La Alhambra ของ Francisco Tarrega ซึ่งบทเพลงนี้มีจุดเด่นคือ การตีคอร์ด ผู้สอนเน้นย้ำให้ผู้บรรเลงต้องมองเห็นความสำคัญกับโน้ตทุกตัว ในการบรรเลงระหว่างห้องให้มีความต่อเนื่อง เมื่อผู้เรียนบรรเลงบทเพลงในประโยคหนึ่งแล้วยังไม่ต่อเนื่อง เกิดเสียงรบกวนบนสายกีตาร์ที่ไม่ได้ติด ผู้สอนจะบรรเลงให้ดูเพื่อเป็นตัวอย่างอีกครั้ง ซ้ำเดิมจนกว่าผู้เรียนจะปฏิบัติได้ โดยผู้สอนจะปฏิบัติเช่นนี้ทุกประโยคเพลง จึงสรุปอีกครั้งโดยการปฏิบัติให้ดูทั้งบทเพลง ซึ่งในหนึ่งบทเพลง อาจต้องใช้เวลาในการสอนหลายชั่วโมง โดยผู้สอนจะไม่ปล่อยให้ผู้เรียนเรียนรู้เพียงผิวเผินแล้วนำไปฝึกปฏิบัติเองโดยเด็ดขาด เพราะหากนำไปฝึกซ้อม แล้วตีผิดวิธี กดโน้ตไม่ชัดเจน หรือปัญหาอื่น ๆ ที่ผู้เรียนไม่ทราบ สิ่งเหล่านั้นจะแทรกซึมจนร่างกายจดจำวิธีปฏิบัติเหล่านั้นไป ไม่สามารถแก้ไขในภายหลัง หรือต้องใช้เวลามากกว่าในการแก้ไขทั้งหมด โดยแนวคิดจากส่วนย่อยสู่ภาพรวมนั้นสอดคล้องกับแนวคิดในการเรียนการสอนดนตรีของฌูร์ทซ์ สุทธจิตต์ (2541: 90 - 91) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์ดนตรีให้มีระบบระเบียบ ต้องพัฒนาจากแนวคิดที่ง่ายไปสู่แนวคิดที่สลับซับซ้อน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้สาระดนตรีอย่างเป็นลำดับขั้น ซึ่งเป็นผลให้การสอนดนตรีดำเนินไปอย่างมีความหมาย

ด้านการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียนคีตะนนท์ มีความสอดคล้องต่อการโครงสร้างหลักสูตรที่ประกอบด้วย 3 ระดับ คือขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นสูง การ

วัดผลจะมีความชัดเจนในด้านทักษะการปฏิบัติ มีกรรมการภายนอกประเมินผลให้แก่ผู้เรียน แต่ในด้านทฤษฎีดนตรีซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อผู้เรียนดนตรี ไม่มีการวัดผลจากการสัมภาษณ์กิตตินันท์ กล่าวว่า ในการเรียนกีตาร์คลาสสิก สิ่งสำคัญที่ผู้เรียนควรจะได้รับ คือทักษะการปฏิบัติที่ถูกต้อง ในเรื่องอื่น ๆ แค่นี้ก็เพียงพอให้ผู้เรียนรับรู้และเข้าใจ แล้วนำไปประยุกต์ใช้ได้เอง

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541: 95-114)กล่าวถึงปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ของผู้เรียนดนตรี เช่น ความพร้อมของผู้เรียน กิจกรรม การตั้งใจ ความสนใจ เจตคติ ความจำ การเสริมแรง สติปัญญา ความถนัดและสภาพแวดล้อม โดยปัจจัยเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนกีตาร์คลาสสิกของผู้เรียน นอกจากผู้สอนที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนแล้ว ยังมีปัจจัยด้านอื่นๆ เป็นส่วนประกอบในการสร้างความชื่นชอบ และแรงบันดาลใจในการเลือกเรียนดนตรี ประกอบด้วยด้านสภาพแวดล้อมและครอบครัว ที่เป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดความชื่นชอบ สร้างความรักที่มีต่อดนตรี ให้แก่ผู้เรียนในระดับเริ่มต้น ให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเล่นดนตรี รวมถึงด้านสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต วิชยู เป็นต้น และการจัดกิจกรรมทางดนตรีในสถาบันที่ผู้เรียนมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดแรงกระตุ้น มีความตื่นตัว และมีแรงจูงใจให้กระวนการเรียนการสอนนั้นประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาครั้งนี้ได้ผลการวิจัยบางประเด็นมีความใกล้เคียงกับผลการวิจัยของปิ่นตบแต่ง ปัญญาสังข์ (2550: บทคัดย่อ) โดยศึกษาการสอนการขับร้องพบว่าในด้านเทคนิคและวิธีการสอน ผู้สอนใช้การอธิบายและให้เด็กทำตามและเลียนแบบครูผู้สอน ปฏิบัติควบคุมทฤษฎี ครูผู้สอนเป็นคนประเมินความก้าวหน้า และมีการส่งนักเรียนสอบวัดผลกับสถาบันต่างประเทศ ดังนั้น กระบวนการเรียนการสอนดนตรีที่ดี จึงจำเป็นต้องมีส่วนประกอบที่สำคัญหลายด้าน ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เพื่อเป็นปัจจัยร่วมในการสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์ ทำให้แนวคิดของผู้เรียนมีทิศทางเดียวกับผู้สอน มีความคิดคล้ายคลึงกัน เมื่อผู้เรียนไม่เกิด

อคติและมีทัศนคติที่ต่อต้านการเรียนการสอนนั้น ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการสอนจะประสบความสำเร็จด้วยดี พัฒนาบุคคลสู่สังคมต่อไปได้

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. จากการวิจัยพบว่า บทเพลงที่ใช้ประกอบการสอนกีตาร์คลาสสิก มีการใช้เทคนิค และวิธีการบรรเลงที่หลากหลาย ตามแนวคิดและวิธีการเฉพาะของผู้สอน ผู้วิจัยจึงคิดว่า ควรมีการวิเคราะห์เชิงการสอนบทเพลงกีตาร์คลาสสิก โดยศึกษาวิธีการจากกลุ่มครูผู้สอนกีตาร์คลาสสิก เพื่อรวบรวมแนวทางการบรรเลง มาปรับใช้ตามความสามารถและความถนัดของผู้เรียน โดยไม่ยึดติดในรูปแบบใดแบบหนึ่ง เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนดนตรีแก่ผู้เรียน ในทางเลือกที่หลากหลาย เพราะบางครั้งผู้เรียนต้องปฏิบัติตามผู้สอนเป็นหลัก ซึ่งหากพบวิธีการและรูปแบบที่ไม่ถนัด อาจเกิดความท้อใจ ทำให้ล้มเลิกความตั้งใจในการเรียนดนตรีได้

2. ในการวัดผลประเมินผลด้านดนตรี ควรมีการวัดผลในทางทฤษฎีบ้าง เพื่อเป็นการวัดระดับความรู้ความเข้าใจในหลักการทางดนตรีของผู้เรียน ว่ามีความสอดคล้องในการปฏิบัติ และผู้เรียนสามารถประยุกต์จากหลักทฤษฎีเหล่านั้นในการสร้างสรรค์งานต่อไปได้

3. ผลจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นแนวทางในการวิจัยกระบวนการสอนของเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆได้ และในการวิจัยครั้งต่อไป ควรขยายขอบเขตของเครื่องดนตรีให้มีความหลากหลายขึ้น เพื่อหาความสอดคล้อง ความเหมือน ความแตกต่าง เพื่อสร้างหลักการสอนและองค์ความรู้ด้านการสอนดนตรีที่มีความหลากหลายได้

4. นำวิธีการและผลจากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแนวทางในการศึกษากระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านดนตรีในสังคมอื่นๆ นอกเหนือจากสังคมในเมืองหลวง เพื่อศึกษาแนวทาง จิตวิทยา และวิธีการในกระบวนการสอน ตามสภาพสังคมต่างๆ เหล่านั้น ที่อาจมีความแตกต่างจากงานวิจัยในครั้งนี้

บรรณานุกรม

- กีรตินันท์ สดประเสริฐ. 14 พฤษภาคม 2553, 22 มกราคม 2554, 19 มีนาคม 2554, 27 มีนาคม 2554. สัมภาษณ์
- ณรุทธ์ สุทนต์จิตต์. 2541. **จิตวิทยาการสอนดนตรี (พิมพ์ครั้งที่4)**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. 2544. **พฤติกรรมการสอนดนตรี (พิมพ์ครั้งที่3)**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทีศนา แคมมณี. 2553. **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่13)**. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2546. **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดีจำกัด.
- ปิ่นทนต์ชนิต ปัญญาสังข์. 2550. **การสอนวิชาชีพห้องสากล กรณีศึกษาโรงเรียนดนตรีมีฟ้า**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุพิน บุญชูวงศ์. 2544. **หลักการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 8)**. กรุงเทพฯ: ฝ่ายเอกสารและตำราสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2553. **หลักการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 5)**. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรีเมียมติ้งเฮ้าส์.
- Braid, D. 2001. **Play Classical Guitar**. San Francisco: Backbeat Books.
- Parkening, C. 1999. **The Christopher Parkening Guitar Method, Vol.1(Rev. ed.)**. Milwaukee: Hal Leonard Corporation.
- _____. 1997. **The Christopher Parkening Guitar Method, Vol.2**. Milwaukee: Hal Leonard Corporation.